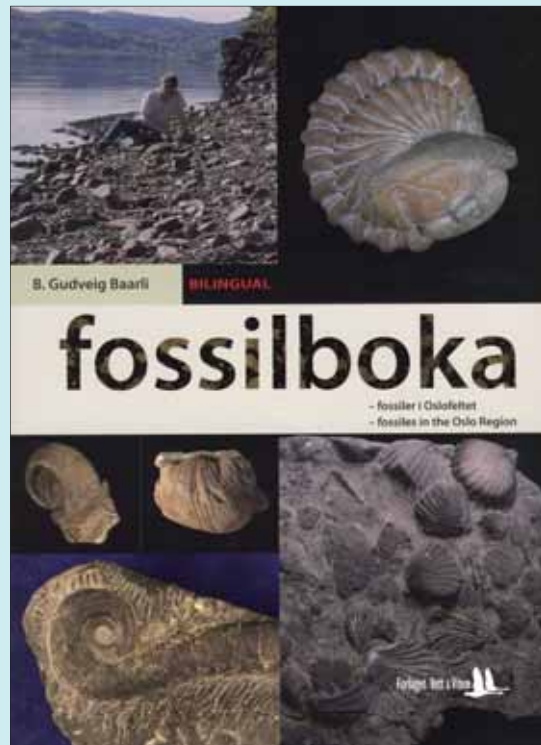

Bokanmeldelse

Fossilboka - fossiler i Oslofeltet

Anmeldt av Magne Høyberget.

Nå er boka her! Den første norske bildeboka over norske fossiler. Paleontolog Gudveig B. Baarli har forfattet ei omfattende bok hvor hele 190 slekter av forskjellige fossile dyregrupper er fotografert, tegnet og beskrevet. Med over 200 fargebilder og 600 tegninger fordelt over 370 sider (inkl. omslag) er dette ei etterlengtet bok hvor mer enn bare de aller vanligste kambrosiluriske fossilene er omtalt.

Boka er tredelt, med innledning (ca 40 sider), fossilbeskrivelser (ca 290

sider) og henvisninger til geologiske kart og kilder (ca 40 sider). Den fossilbeskrivende delen er systematisk bygd opp, og hver dyregruppe har fått hvert sitt kapittel. Kapitlene innledes med en generell beskrivelse av dyregruppen, som er oversiktlig, forståelig og rikt illustrert med skjematisk tegninger og skallterminologi. Utover i hvert kapittel blir en ny slekt presentert på hver sin side med fargefoto, beskrivende tekst og tegninger, samt størrelse- og aldersangivelse. Baarli tar ikke sikte på å beskrive forskjellige arter innen den samme slekta, men gir ei skjematisk tegning av den vanligste arten innen den omtalte slekt. Boka er tospråklig, et trekk som gjør den verdifull for ei langt større gruppe interesserte enn bare skandinaver.

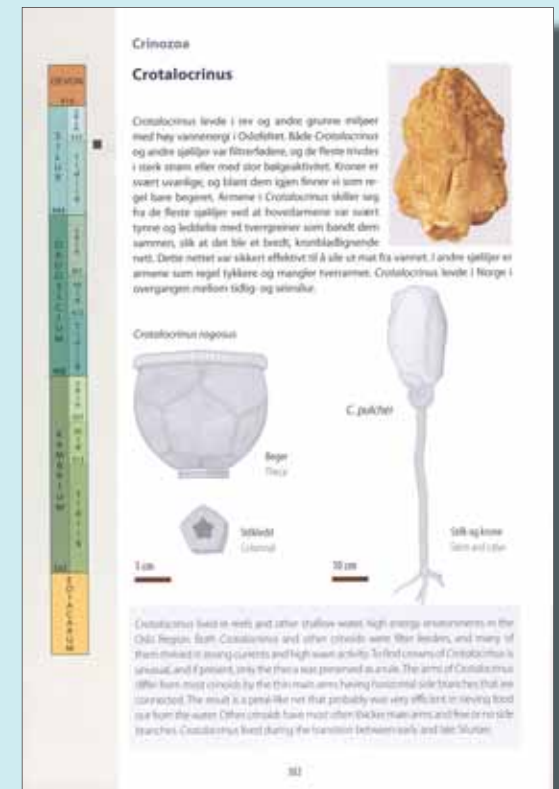
Tegningene, som er utført av forfatteren, er informative. Det er tegningene som virker veiledende for brukeren av boka. Disse har en sentral plass, tar størst plass og viser fossilet fra flere kanter. Derfor viser tegningene de diagnostiske trekk, som skiller slektene fra hverandre. Noen få tegninger, spesielt av trilobitter, er blitt litt for skjematisk og dermed er viktige detaljer som furer og proporsjoner i kroppsdelene noe misvisende. Eksempelvis har *Ogygiocaris*, som de fleste fossilinteresserte kjenner gjen-

nom egne funn eller fra tidligere og utmerkede tegninger, en noe misvisende panne og haleskjold.

Ellers er resten av de hundrevis av computertegningene godt egnet til identifikasjon, spesielt kapittelet med brachiopoder. Brachiopodene opptrer i nesten alle lag innen kambrosiluren og ingen populærvitenskapelige bøker eller artikler har gått nærmere inn på denne store dyregruppa mer enn på generelt grunnlag.

Forfatteren, som selv er brachiopodeekspert med doktorgrad på sådanne fra Universitetet i Oslo, har viet brachiopodene stor plass. Begge skall er illustrert med både indre og ytre avtrykk, slik at hver slekt er representert med minst fire tegninger. Dette er viktig for bestemmelse av fossilet, da hvert dyr kan opptre på fire forskjellige måter med forskjellig utseende.

Fotografiene viser fossilfunn slik de er gjort ute i felt, med noen unntak hvor preparering har vært nødvendig. Bildene er levert av forskjellige amatørsamlere og et par universitets-samlere, samt forfatteren selv. Fargevalg, lyssetting og kontraster er derfor litt forskjellig, uten at dette nødvendigvis trekker helhetsinntrykket nevneverdig ned. Flere av bildene kunne gjerne vært gjengitt litt større. Hele boka har en gjennomført mangel på bildetekster. Dette er av en annen grunn bevisst utelatt fra forfatter eller forlag. Svært mange av bildene trenger en kort og forklarende tekst. Om det er brachiopodens indre eller ytre avtrykk av ryggskall eller buk-

skall, eller hvilken del av trilobitten som er avbildet, fra hvilken side osv. Bildene gir et godt inntrykk av hvordan dyret opptrer som fossil og virker derfor utfyllende på tegningene. Dette er ei stor og omfattende bok, lærerik, opplysende og enkel å bruke. Store bøker koster penger, men gå og kjøp denne. Bær over med små, skjemmende trykkfeil her og der. Den skal ha plass i hylla hos alle steinsamlere, generelt og spesielt interesserte. Det er raust av et forlag å satse så stort på et så smalt felt som norske fossiler.

Fossilboka - fossiler i Oslofeltet
Av Gudveig B. Baarli
370 sider, 448.- kr.
Forlaget Vett og Viten
ISBN 978-82-412-0646-7